

Zeszyty Naukowe Wydziału Ekonomii i Finansów  
Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego  
im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu  
**Studia Ekonomiczne, Prawne i Administracyjne**  
Zeszyt 1 (2023)  
DOI <https://doi.org/10.24136/sepia.2023.008>

Agata Dębicka<sup>1</sup>

## UMOWA KREDYTU DENOMINOWANEGO DO CHF. WYBRANE ASPEKTY PRAWNE

### *Streszczenie*

W artykule omówiono zagadnienia prawne i ekonomiczne dotyczące kredytu denominowanego do franka szwajcarskiego. Przybliżono przy tym tematykę kredytów walutowych, ryzyka wiążącego się z zaciągnięciem tego rodzaju kredytu i sporów dotyczących zasadności wnoszonych roszczeń przeciwko bankom kredytującym. Autorka zagłębiła także temat orzecznictwa zarówno sądów w Polsce jak i Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, które rozstrzygały i opiniowały sprawy kredytów denominowanych do CHF. Wyróżniono także pozycję stron sporu, możliwe rozstrzygnięcia, klauzulę budzące kontrowersje i wątpliwości zarówno wśród obywateli, jak i wśród osób zajmujących się zawodowo tematyką kredytów walutowych tj. ekonomistów, prawników, doradców finansowych. Wyłożono kłopotliwą kwestię interpretacji przepisów prawa, rozbieżności w opinii publicznej i orzecznictwie. Praca definiuje pojęcia niezbędne do prawidłowego przedstawienia tematu. W artykule zostały użyte dane statystyczne zdobyte w trakcie wykonywania projektu badawczego współtworzonego przez autorkę.

**Słowa kluczowe:** kredyt denominowany, kredyt walutowy, spread walutowy.

### **WSTĘP**

W ostatnich latach wiele kontrowersji budził temat kredytów we frankach szwajcarskich, które były udzielane na bardziej atrakcyjnych warunkach niż kredyty w walucie polskiej, dzięki czemu zyskały dużą popularność. Przede wszystkim miały niższe oprocentowanie i odsetki a banki udzielały ich nawet osobom, które nie posiadały zdolności kredytowej w walucie polskiej. Dodatkowo, frank szwajcarski był uznawany za stosunkowo stabilną walutę. Kredyty w obcych

---

<sup>1</sup> Studentka kierunku Prawo – studia jednolite magisterskie, Wydział Prawa i Administracji, Uniwersytet Technologiczno-Humanistyczny im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu.

walutach są dzielone na kredyty indeksowane i denominowane do waluty obcej. W artykule autorka zajmuje się jedną z opcji kredytowania, kredytem denominowanym. Konkretyzując spektrum omawianego zagadnienia, artykuł będzie skupiał się na denominacji do franka szwajcarskiego. Zagłębienie tematu kredytów frankowych jest niezwykle istotne w celu zrozumienia tematu sporów rozgrywających się w sądach w całej Polsce. Kontrowersje budzi zarówno orzecznictwo sądów Polskich jak i Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, które przedstawia różne poglądy na spór kredytobiorców z bankami. Aktualnie, zgodnie z Rekomendacją „S” Komisji Nadzoru Finansowego (Rekomendacja S dotycząca dobrych praktyk w zakresie zarządzania ekspozycjami kredytowymi zabezpieczonymi hipotecznie, Komisja Nadzoru Finansowego, Warszawa, grudzień 2019 r.) zwiększono restrykcje dotyczące udzielania kredytów w obcych walutach, co spowodowało, że takie kredyty mogą zaciągać osoby, których źródła dochodu stanowią tożsamą walutę do waluty kredytowania. Rekomendacja ta zezwala na udzielanie kredytów w denominowanych i indeksowanych tylko do finansowania inwestycji realizowanych na terenie Rzeczypospolitej Polski i dla osób, które posiadają w tym kraju centrum interesów życiowych.

Celem artykułu jest zagłębienie tematu wpływu sporów sądowych w sprawie kredytów denominowanych na kształtowanie się systemu prawnego w Polsce.

## **1. CZYM JEST KREDYT DENOMINOWANY W WALUCIE OBCEJ?**

Kredyt denominowany w walucie obcej jest specyficznym rodzajem kredytowania. Jest to bowiem kredyt walutowy, który charakteryzuje się tym, że wnioskodawca składa wniosek kredytowy, w którym wskazana jest kwota wyrażona w innej walucie niż zostaną wypłacone środki, więc walutą zobowiązania jest waluta obca, a walutą świadczenia jest waluta polska. Na podstawie salda technicznego wskazanego w podanej walucie, bank ustala zdolność kredytową kredytobiorcy na podstawie kursu waluty z dnia złożenia wniosku. Kwota wypłacana jest jednak w walucie polskiej, co jest zawarte w umowie kredytowej. Wysokość kursu waluty jest wyliczana dopiero w dniu uruchomienia kredytu. Rodzi to pewne ryzyko ze względu na wysokość wypłaconej faktycznie kwoty, gdyż nie musiała ona być taka, jaką zakładał konsument w chwili składania wniosku kredytowego ze względu na zmienność kursu walut. Identycznie sytuacja wyglądała ze spłatą kredytu, czy nawet jego poszczególnych rat. Spłata kredytu następuje po kursie z dnia wpłaty więc jej wysokość nie jest do przewidzenia dla osoby, która nie posiada źródeł dochodu z walucie zaciągniętego kredytu. Finalny koszt też może znacząco różnić się od zakładanego bo wysokość każdej z rat wraz z oprocentowaniem i ubezpieczeniem kredytu (które są obliczane w walucie obcej) może się wahać i mieć z każdym dniem inną wartość.

## **2. JAKIE RYZYKO ISTNIAŁO W PRZYPADKU KREDYTU DENOMINOWANEGO WE FRANKACH SZWAJCARSKICH?**

Ze względu na zmienność kursu walut w ocenie autorki istniało duże ryzyko wypłaty mniejszej lub większej kwoty, niż zakładał wnioskodawca. W sytuacji,

gdy klient składał wniosek o kredyt denominowany we frankach szwajcarskich, kwota widniejąca na wniosku była wyrażona we wskazanej walucie, nie zaś w walucie polskiej. Wypłacane środki były z kolei przeliczane na złotówki. W chwili uruchomienia kredytu kwota ta mogła być dużo mniejsza lub większa niż przewidywania klienta, czy nawet doradcy kredytowego. Przykładowo jeżeli klient chciał uzyskać kredyt na kwotę 200 000 zł i wypełniał wniosek 8 sierpnia 2011r. (kurs wtedy wynosił 3,72zł), określiłby je na 53 763 CHF a wypłata środków miałaby nastąpić 7 września 2011r. (kurs: 3,49zł) to w przeliczeniu na walutę polską otrzymałby 187 632 zł. Natomiast jeżeli składałby wniosek 14 stycznia 2015r., wniosek musiałby złożyć o przyznanie kredytu w kwocie 56 500 CHF, a wypłata nastąpiłaby następnego dnia tj. 15 stycznia 2015r., klient otrzymałby kwotę 243 500 zł (<https://www.bankier.pl/smart/kredyt-indeksowany-czym-jest-kredyt-denominowany-a-indeksowany> [dostęp: 22.05.2023r.]). Rodziło to wiele komplikacji, związanych z tym, że faktycznie otrzymywana kwota nie była przewidywalna i wiele osób poczuło się oszukany w związku z zawarciem takiego kredytu. Dodatkowo, w sytuacji, gdy kredyt był wypłacany transzami, wysokość poszczególnych transz mogła finalnie różnić się od siebie nawzajem, co w przypadku kredytów hipotecznych rodziło ryzyko, że wypłacana transza nie pokryje roszczenia sprzedającego. W sytuacji odwrotnej, gdy kwota będzie wyższa niż zakładana, kredytobiorca musiał liczyć się ze zwiększeniem kwoty kredytowania, co zwiększało wysokość odsetek i finalnie również kwoty wymaganej do spłaty zadłużenia. Całość opłat związanych z kredytem również była wyrażona we frankach szwajcarskich. Każde wahanie wartości waluty miało bezpośredni wpływ na koszt kredytu. Budzi to bardzo duże ryzyko braku płynności w spłacie kredytu, gdyż każda z rat mogła różnić się nawet o kilkaset złotych.

### 3. CZYM JEST SPREAD WALUTOWY?

Spread walutowy to różnica pomiędzy kursem kupna waluty a kursem jego sprzedaży. Są to dodatkowe koszty związane z wymianą waluty na które składają się marża instytucji i prowizja za przeprowadzenie transakcji. W sytuacji kredytów frankowych bardzo często był to sposób na ukrycie dodatkowego oprocentowania transakcji kredytowej, ponieważ banki odpowiednio kształtowały kursy walut a w umowach zazwyczaj nie było ustalone w jaki konkretnie sposób mają to robić. Pozwalało to na dowolność i co za tym idzie, istotne różnice pomiędzy kursami rynkowymi a tymi oferowanymi przez bank w tabelach. Ze względu na duże nieporozumienia, które miały swoje odbicia na wokandach sądów, ustawodawca wprowadził tzw. „Ustawę antyspreadową” z dnia 26 sierpnia 2011 roku. Dotyczy ona wszystkich kredytów walutowych zaciągniętych po 1 lipca 2000r. Dzięki niej kredytobiorcy mogą dokonywać spłat kredytu bezpośrednio w walucie, w której zaciągnięty został kredyt, co pozwala uniknąć dodatkowych opłat nakładanych przez banki. W sytuacji, gdzie kredyt był spłacany przy uwzględnieniu spreadu walutowego banku, kredytobiorca ma prawo do wystąpienia o zwrot wpłaconego wcześniej na rzecz kredytu hipotecznego spreadu.

#### **4. SPÓR STRON O ZGODNOŚĆ Z PRAWEM UMÓW KREDYTOWYCH**

W związku z kryzysem gospodarczym w Polsce w 2009 roku, krachem na giełdzie i gwałtownym zwrotem wartości franka szwajcarskiego w 2015 roku, wielu kredytobiorców nie było w stanie realizować spłaty kredytów, co skutkowało tym, że banki masowo wypowiadały umowy kredytowe. Skala problemu była naprawdę ogromna, gdyż dotyczyła około 450 tysięcy Polaków (<https://businessinsider.com.pl/poradnik-finansowy/kredyty/frankowicze-kim-sa-jaka-byla-ich-historia-i-o-co-chodzi-z-wyrokiem-w-sprawie-kredytow/zvswfet> [dostęp: 25.05.2023r.]). Kredytobiorcy przez lata walczą w sądach w całej Polsce o wyjście z patowej sytuacji, gdzie niejednokrotnie muszą spłacać czterokrotnie kwoty pożyczonej. Wszystkie możliwe przewidywane negatywne scenariusze spełniły się dla osób, które zaciągały kredyty we franku szwajcarskim, co skutkowało ogromnym niezadowoleniem w całym kraju. Wartość inwestycji powziętych w Polsce za obcy kapitał są często dużo niższe niż kwota spłaty kredytu po wielu latach terminowego uiszczania płatności.

##### **4.1. PRZYPUSZCZALNA ABUZYWNOŚĆ KLAUZUL DOTYCZĄCYCH NOMINACJI KWOTY KREDYTU I URUCHOMIENIA KREDYTÓW DENOMINOWANYCH. ARGUMENTY KREDYTOBIORCÓW.**

Klauzule abuzywne to klauzule niezgodne z prawem, które zgodnie z art. 385 Ustawy z dnia 23 kwietnia 1964r. Kodeks Cywilny (Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964r. Kodeks Cywilny Dz.U.2022.1360 tj.) powodują unieważnienie postanowień umowy ex tunc (wstecz) w całości lub części. Spory w orzecznictwie sądowym opierają się głównie o uznanie art. 385§3, ze względu na arbitralność nominacji. Pełnomocnicy w procesach sądowych dotyczących spraw kredytów frankowych często powołują się na powołany przepis prawny, wskazując ponadto, że nominacji nie dało się ocenić przez konsumenta nieposiadającego wykształcenia w zakresie ekonomii i finansów, gdyż była wskazywana w sposób niejasny i odsyłała tylko do tabel kursowych banku. Niektórzy powołują się także na art.385§1, poprzez wskazanie, że warunki w umowach kredytowych, były ustalone z rażącym pokrzywdzeniem konsumentów. W wielu przypadkach bowiem nie informowano klientów o ogromie ryzyka, które wiązało się z zaciągnięciem kredytu w obcej walucie wyłuszczać ich zalety, określając franka szwajcarskiego jako bezpieczną i pewną walutę. W czasach największej popularności opisywanych kredytów ryzyko z perspektywy kredytobiorcy było teoretycznie niskie i nie zakładano gwałtownych skoków kursu walut. Banki zobowiązane były do informowania o podejmowanym ryzyku przez konsumentów, lecz w przypadku większości instytucji finansowych, obowiązek ten realizowano jedynie jako informację blankietową. Zdanie drugie podanego przepisu prawnego wskazuje, że cena nie może być uznana za abuzywną, lecz tylko w sytuacji gdy została jasno sprecyzowana w umowie. W przypadku kredytów frankowych finalna cena, którą ponosili konsumenci była zmienna, przez co finalnie jest przez wielu uważana za abuzywną. Większość umów kredytów denominowanych do CHF nie ustalała sposobu ustalania kursu waluty a jedynie odsyłała do tabel bankowych, które były ustalane subiektywnie i często

uwzględniały duży spread walutowy. Omówiona wyżej klauzula jest najczęściej uznawana za niezgodną z prawem na drodze sądowej. W takim przypadku wszelkie spełnione przez kredytobiorcę świadczenia tj: poszczególne raty kapitału, odsetki, opłaty, prowizję, składki ubezpieczeniowe były wypłacane nienależnie, gdyż nie miały podstawy prawnej. Kolejnym punktem podnoszonym przez reprezentantów „frankowiczów” jest naruszenie zasady walutowości, mającej swoje umocowanie w art. 69 ust 1 i 2 Prawa bankowego. Wątpliwości wzbudza także sposób ustalania zdolności kredytowej a eksperci powołują się na fakt, że nie została ona prawidłowo oszacowana.

#### **4.2. TRUDNA SYTUACJA BANKÓW W ZWIĄZKU ZE SPOREM DOTYCZĄCYM KREDYTÓW DENOMINOWANYCH. ARGUMENTY BANKÓW.**

Wobec ogromu spraw związanych z kredytami walutowymi banki składają kontrpozwy wobec swoich klientów i odrzucają twierdzenie konsumentów, jakoby nie wiedzieli o ryzyku związanym z zaciągnięciem kredytu w obcej walucie. Konsument, będąc osobą dorosłą i posiadającą zdolność do czynności prawnej powinien umieć zadbać o swoje interesy i podejmować przemyślane działania w zakresie decyzji finansowych. Zaciągnięcie kredytu w obcej walucie jest ryzykowne i stwierdzenie tego faktu nie wymaga wykształcenia z zakresu ekonomii czy finansów a wynika z podstawowej świadomości finansowej, którą powinien mieć każdy dorosły człowiek. Osoby, wspierające stanowisko banków porównują zaciągnięcie takich kredytów do inwestycji walutowych, których powodzenie ciężko przewidzieć ze względu na wahania kursu walut. Banki podnoszą również, że to nie konstrukcja umów była wadliwa tylko problemem był wzrost kursu CHF do PLN (<https://businessinsider.com.pl/finanse/oficjalny-komunikat-mbanku-w-sprawie-frankowiczow-spotkajmy-sie-w-polowie-drogi/5gxzev0> [dostęp:27.05.2023r.]). Odrzucają więc twierdzenia o niezgodności z prawem klauzul umownych. Większość banków w związku z licznie przegranymi sprawami przed sądem decyduje się jednak na proponowanie ugód i ustępstwa ze swojej strony.

#### **5. ORZECZNICTWO**

Początkowo wyroki sądów dotyczące spraw kredytów denominowanych były w większości nieprzychylnie dla kredytobiorców. Większość sądów uznawała bowiem, że podpisując umowę konsument powinien brać pod uwagę ryzyko wiążące się z zaciągnięciem kredytu w obcej walucie. Sądy zasadniczo stawały po stronie banków, uznając kredyty denominowane za zgodne z obowiązującym prawem. W sytuacji, gdy sądy uznawały klauzule umowne za abuzywne, sąd rozważał dwie możliwości wyrokowania a konsument powinien oświadczyć, które rozwiązanie wybiera jako korzystniejsze dla siebie. Pierwszym krokiem było rozważenie czy możliwe jest uznanie, po wyeliminowaniu klauzul niedozwolonych, dalsze realizowanie umowy na podstawie przepisów obowiązujących. Drugą możliwością było uznanie umowy za nieważną w całości lub unieważnienie umowy (w zależności

od spełnionych przesłanek) z powodu braku koniecznego składnika umowy kredytowej (*essentialia negotii*) ze względu na wyeliminowanie klauzuli niedozwolonej. Pomimo ogromu spraw dotyczących kredytów frankowych Sąd Najwyższy długo milczał na ten temat, nie podając systemowego rozwiązania sporów. Przełomem było zapytanie do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej i jego wyrok w sprawie C-260/18 (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/pl/TXT/?uri=CELEX:62018CJ0260> [dostęp: 25.05.2023r.]) dotyczącej państwa Dziubak. Niecały miesiąc później Sąd Najwyższy rozważał sprawę typowego kredytu denominowanego. Wedle wyroku sądu I i II instancji, umowa była nieważna, ze względu na niedozwolone postanowienia umowne. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 29.10.2019 r. IV CSK 309/18 (<http://www.sn.pl/sites/orzecznictwo/orzeczenia3/iv%20csk%20309-18-1.pdf> [dostęp: 25.05.2023r.]) również uznał, że postanowienia denominowanego do CHF kredytu bankowego zawierające prawa i obowiązki kredytobiorcy były formułowane w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, co powodowało abuzywność ww. klauzul. Sąd Najwyższy skupił uwagę szczególnie na uzależnianie warunków waloryzacji świadczenia od woli banku kredytującego. Waloryzacja była wskazywana w umowie jedynie w formie odwołania się do kursów walut zawartych w tabeli tego banku, ogłaszanej w jego siedzibie każdego dnia. Klauzula waloryzacyjna nie zawierała ograniczeń umownych w formie skonkretyzowanych i obiektywnie wskazanych zmian stosowanych kursów walutowych i sposobu ustalania kursu. We wskazanym orzeczeniu Sąd Najwyższy uznał jednak umowę kredytową za ważnie zawartą po wyeliminowaniu klauzuli niedozwolonej o przeliczeniach walutowych kredytu traktowanego jako udzielonego i spłacanego w złotychkach i uchylił tym samym wyrok Sądu Apelacyjnego.

## **6. ŚWIADOMOŚĆ SPOŁECZEŃSTWA DOTYCZĄCA KREDYTÓW DENOMINOWANYCH – OPRACOWANIE NA PODSTAWIE AUTORSKIEJ ANKIETY WYKONYWANEJ NA POTRZEBY PROJEKTU BADAWCZEGO.**

### **6.1. METODOLOGIA BADAŃ**

Badania zostały przeprowadzone w grupie 100 osób z różnych kręgów zawodowych i kulturowych. Badania mają charakter anonimowy. Kwestionariusz składał się z 16 pytań jednokrotnego wyboru, w tym z 6 pytań opisujących wiek, płeć, miejsce zamieszkania, wykształcenie i stan cywilny ankietowanych i 10 pytań dotyczących tematyki kredytów walutowych. W pracy zostaną przytoczone tylko te wyniki, które będą określały problematykę kredytu denominowanego i opinii publicznej dotyczącej sporu wybrane przez autorkę.

### **6.2. CHARAKTERYSTYKA ANKIETOWANYCH**

W ankiecie wzięło udział 100 osób, w tym 58 kobiet i 41 mężczyzn (jedna osoba nie udzieliła odpowiedzi na to pytanie). Wyniki przedstawiono w formie graficznej i opisowej. Wiek osób ankietowanych jest bardzo zróżnicowany, ale znaczną przewagę mają osoby od 18 do 26 roku życia (50 osób), następnie osoby w wieku

powyżej 36 lat (27 osób) i osoby w przedziale wiekowym 27-35 lat (22 osoby). Jedna osoba zaznaczyła opcję „inne”. Większość ankietowanych bo aż 69 osób, mieszka w mieście, 31 osób zaś mieszka na wsi. W przeprowadzonym badaniu nie brały udziału osoby posiadające wykształcenie podstawowe, 45 osób ma wykształcenie średnie i 54 osoby wykształcenie wyższe. Większość osób ankietowanych w stanie cywilnym wybrała opcję panna/kawaler (61 osób), 39 osób jest zamężna/żonaty.

### 6.3. WYNIKI BADAŃ

Na pytanie „Czy zawierała Pani/Pan umowę kredytu indeksowanego do waluty obcej lub denominowanego?” (tabela 1) 13 osób odpowiedziało twierdząco a 87 osób zaprzeczyło.

**Tabela 1. Czy zawierała Pani/Pan umowę kredytu indeksowanego do waluty obcej lub denominowanego?**

Czy zawierała Pani/Pan umowę kredytu indeksowanego do waluty obcej lub denominowanego?	Liczba osób odpowiadających
Tak	13
Nie	87

Źródło: Opracowanie własne w ramach Grupy Badawczej Studenckiego Koła Naukowego Prawa Finansowego i Podatkowego "Finansiści" działającej przy Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu poświęconej praktyce orzeczniczej w zakresie umów kredytów indeksowanych i denominowanych do CHF

Kolejne pytanie (tabela 2) dotyczyło opinii publicznej na temat abuzywności klauzul i składania roszczeń względem banku przez osoby, które zawarły walutowe umowy kredytowe. Większość ankietowanych uważa, że w przypadku, gdy umowa kredytu walutowego była obciążona klauzulami abuzywnymi konsument powinien mieć prawo do zgłaszania roszczeń wobec banku kredytującego. Jedna osoba nie odpowiedziała na to pytanie.

**Tabela 2. Jeżeli umowa kredytu indeksowanego do waluty obcej lub denominowanego była obciążona klauzulami abuzywnymi, czy konsumentowi przysługuje prawo do złożenia roszczenia względem banku?**

Jeżeli umowa kredytu indeksowanego do waluty obcej lub denominowanego była obciążona klauzulami abuzywnymi, czy konsumentowi przysługuje prawo do złożenia roszczenia względem banku?	Liczba osób odpowiadających
Tak	67
Nie	32

Źródło: Opracowanie własne w ramach Grupy Badawczej Studenckiego Koła Naukowego Prawa Finansowego i Podatkowego "Finansiści" działającej przy Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu poświęconej praktyce orzeczniczej w zakresie umów kredytów indeksowanych i denominowanych do CHF

Na pytanie „Czy kredyt indeksowany do waluty obcej lub denominowany w CHF powinien być tak samo traktowany jak w walucie krajowej?” twierdząco odpowiedziało 58 osób, 41 osób nie zgodziło się z tym. Jedna osoba wstrzymała się od głosu.

**Tabela 3. Czy kredyt indeksowany do waluty obcej lub denominowany w CHF powinien być tak samo traktowany jak w walucie krajowej?**

Czy kredyt indeksowany do waluty obcej lub denominowany w CHF powinien być tak samo traktowany jak w walucie krajowej?	Liczba osób odpowiadających
Tak	58
Nie	41

Źródło: Opracowanie własne w ramach Grupy Badawczej Studenckiego Koła Naukowego Prawa Finansowego i Podatkowego "Finansiści" działającej przy Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu poświęconej praktyce orzeczniczej w zakresie umów kredytów indeksowanych i denominowanych do CHF

Na pytanie „Czy banki powinny mieć obowiązek proponowania ugód i w ramach przewalutowania kredytów na złote w taki sposób, jakby umowa kredytu w CHF od początku była zaciągnięta w krajowej walucie?” zdecydowana większość osób odpowiedziała „Tak” bo aż 80 proc. ankietowanych. Jedna osoba nie odpowiedziała na to pytanie.

**Tabela 4. Czy banki powinny mieć obowiązek proponowania ugód i w ramach przewalutowania kredytów na złote w taki sposób, jakby umowa kredytu w CHF od początku była zaciągnięta w krajowej walucie?**

Czy banki powinny mieć obowiązek proponowania ugód i w ramach przewalutowania kredytów na złote w taki sposób, jakby umowa kredytu w CHF od początku była zaciągnięta w krajowej walucie?	Liczba osób odpowiadających
Tak	80
Nie	19

Źródło: Opracowanie własne w ramach Grupy Badawczej Studenckiego Koła Naukowego Prawa Finansowego i Podatkowego "Finansiści" działającej przy Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu poświęconej praktyce orzeczniczej w zakresie umów kredytów indeksowanych i denominowanych do CHF

## PODSUMOWANIE

Na podstawie przedstawionych danych można uznać, że wyniki przeprowadzonej ankiety są obiektywne, gdyż tylko 13% ankietowanych wskazało, że zaciągnęło kredyty walutowe. Opinia społeczeństwa w danej kwestii jest niezwykle istotna, gdyż rzutuje na poczynania konsumentów, banków a także sądów. W artykule zostały przedstawione dane statystyczne odnoszące się do opinii na temat kredytów denominowanych do franka szwajcarskiego, które wskazują, że ogół społeczeństwa ma wykreowane poglądy na wskazany temat. Jest to dowód na to, że kredyty frankowe spowodowały duże zainteresowanie w Polsce. Według przeprowadzonych badań, większość osób uznaje, że spory dotyczące omawianych umów są zasadne i osoby, których dotyczy spór



powinny walczyć o swoje prawa i występować z roszczeniami przeciwko bankom. To również kontrowersyjne stanowisko, ponieważ społeczeństwo, jako ogół osób zamieszkujących na terenie Polski, broni stanowiska konsumentów i uznaje, że kredytobiorcy mimo kontrowersji dotyczących ich praw do sporu sądowego po podpisaniu umowy, w której zgadzają się na uzgodnione z bankiem warunki powinni wytaczać sprawy sądowe w sytuacjach, w których ich dobro zostało naruszone. Kolejnym rewolucyjnym stanowiskiem ankietowanych jest to, że banki powinny mieć obowiązek proponowania ugód a kredyty indeksowane i denominowane do franka szwajcarskiego powinny być traktowane jak kredyty zaciągane w walucie krajowej i tak, jakby od początku takimi były. Taki pogląd może zaskakiwać z uwagi na fakt, że kredytobiorcy frankowi znali umowę, którą podpisują i zgadzają się na jej warunki ze względu na atrakcyjność kredytowania w porównaniu do kredytów w walucie polskiej. Również sądy zmieniają praktykę orzecznictwa na korzyść konsumentów na przestrzeni lat, co jest pozytywną informacją z punktu widzenia konsumentów. Wątpliwości może jednak budzić stosunek uzyskanych opinii i badanych orzeczeń sądowych do fundamentalnej zasady prawa *Pacta sunt servanda*, która stanowi, że prawidłowo zawarta umowa jest ważna i nie może być zerwana w drodze decyzji jednej ze stron a każda ze stron umowy powinna się z niej wywiązać. Z przedstawionych informacji można wnioskować, że tematyka kredytów denominowanych do CHF pozostanie z nami do rozstrzygnięcia spraw rozgrywających się przed sądami lub zawarcia ugód banków z konsumentami i niewątpliwie pojawią się w tej kwestii wątpliwości co do podejmowanych rozstrzygnięć. Sprawa ta spowodowała także dużą zmianę w przepisach krajowych prawa bankowego. Zgodnie z nimi bank, jako instytucja finansowa ma większą wiedzę i ponosi większą odpowiedzialność niż konsument, który nie jest profesjonalistą w prawie finansowym i bankowym. Bank jako specjalista, powinien przestrzegać przepisów prawa i znać konsekwencje wadliwie zawieranych umów. Ze względu na masowe naruszenia, ustawodawca postanowił jednak zwiększyć ilość regulacji dotyczących udzielania kredytów walutowych w kraju aby uniknąć konieczności prowadzenia postępowań w tym zakresie, które mają swoje przełożenie na wielu płaszczyznach gospodarczych. W obecnej sytuacji najbardziej optymalnym rozwiązaniem jest zawieranie ugód pomiędzy bankami a konsumentami, które znacznie ograniczają czas i koszt rozwiązania sprawy w porównaniu ze sporem sądowym.

#### **BIBLIOGRAFIA**

1. <https://www.bankier.pl/smart/kredyt-indeksowany-czym-jest-kredyt-denominowany-a-indeksowany> [dostęp: 22.05.2023 r.]
2. <https://www.bankier.pl/smart/spread-co-to-jest-spread-walutowy-jak-go-obliczyc> [dostęp: 25.05.2023 r.]
3. <https://businessinsider.com.pl/poradnik-finansowy/kredyty/frankowicze-kim-sa-jaka-byla-ich-historia-i-o-co-chodzi-z-wyrokiem-w-sprawie-kredytow/zvswfet> [dostęp: 25.05.2023 r.]
4. <https://businessinsider.com.pl/finanse/oficjalny-komunikat-mbanku-w-sprawie-frankowiczow-spotkajmy-sie-w-polowie-drogi/5gxzev0> [dostęp: 27.05.2023 r.]

5. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/pl/TXT/?uri=CELEX:62018CJ0260>  
[dostęp: 25.05.2023 r.]
6. <http://www.sn.pl/sites/orzecznictwo/orzeczenia3/iv%20csk%20309-18-1.pdf>  
[dostęp: 25.05.2023 r.]
7. Korpalski M. (2020), *Umowa kredytu denominowanego do waluty obcej. Glosa do wyroku Sądu Najwyższego z 29.10.2019 r., IV CSK 309/18, 0000-0001-6221-1936*.
8. Rekomendacja S dotycząca dobrych praktyk w zakresie zarządzania ekspozycjami kredytowymi zabezpieczonymi hipotecznie, Komisja Nadzoru Finansowego, Warszawa, grudzień 2019 r.
9. Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964r. *Kodeks Cywilny* (t.j Dz.U. z 2022 r. poz. 1360 ze zm.).

## **CHF-DENOMINATED LOAN AGREEMENT. SELECTED LEGAL ASPECTS.**

### *Abstract*

The article discusses legal and economic issues related to a loan denominated in the Swiss franc. At the same time, the subject of foreign currency loans, the risk associated with taking out this type of loan and disputes regarding the legitimacy of claims against crediting banks were presented. The author also delved into the jurisprudence of courts in Poland and the Court of Justice of the European Union, which settled and issued opinions on loans denominated in CHF. The position of the parties to the dispute, possible resolutions, a clause that raises controversy and doubts both among citizens and among people professionally dealing with the subject of foreign currency loans, i.e. economists, lawyers, financial advisors, were also distinguished. The troublesome issue of the interpretation of the law, discrepancies in public opinion and jurisprudence was presented. The work defines the terms necessary for the correct presentation of the topic. The article uses statistical data obtained during the research project co-created by the author.

**Keywords:** denominated loan, currency loan, currency spread,